

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:				Felelős szerkesztő Kutas Imre.	Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz. Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz. Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Magyarországon		Vidéken			
Egész évre	18 korona	Egész évre	20 korona		
Fél évre	9 " "	Fél évre	10 " "		
Negyed évre	5 " "	Negyed évre	5 " "		
Egy hónapra	1 " "	Egy hónapra	2 " "		

A párbaj ellen.

Debreczen, okt. 24.

Lovagias nemzet vagyunk, talán azért szeretjük lovagias uton elintézni a kevésbé lovagias ügyeket, minő: az arcnak ellenséges kézzel való érintése, a becsületnek szóval való letagadása, a családi szentélybe való betörés, kártyaadóságoknak meg nem fizetése és több effajta lekvittelendő tartozások. A becsületet lemosni minálunk másként nem lehet; hanem egy pár csepp vérral könnyen tisztázzuk tanuk előtt. Ezek aláírják a jegyzőkönyvet és a legbonyolultabb becsületbeli kérdés, a leg súlyosabb sértés végérvényesen el van intézve, jobban, mintha a kuria ítelt volna.

Az persze mindegy, hogy az ostoba golyó a férj szívére találja, vagy ha annak vágja le a fülét a kard, a kit a képviselőválasztáson az ellenpárt kortese nyakonütött. Mert hiszen a párbaj nem igazságszolgáltatás, hanem virtus, megmutatni, hogy becsületért életét is kockáztatja a derék. Ezért tartják hősnak, ki sportszerűen minden csekélységért verekszik, ki beleköt abba is, ha valaki nem köszönti. Az pedig becsületlen és gyáva, ki bármely okvetetlenkedő ember kihívására nem kész azonnal cserben hagyni feleségét, gyermekét, szüleit, gazdaságát és hitelezőit, hogy kockára vesse életét.

Ezeket a fogalmakat nálunk a büntető törvénynél erősebb társadalmi kényszer teszi kötelezővé s egész Magyarországon párbajoznak, a felső gimnáziumtól kezdve a kopasz képviselőig és a miniszterekig. A publikumot s különösen a hölgyeket misem érdekli inkább, de legkivált a kaszinók és a tisztikar űzik a nemes párbaj sportot.

Megtörtént, hogy egy osztrák főúr és katonatiszt a kihívást elutasította vallásos meggyőződésből, a miért katonai rangjától megfosztották. Megtörtént, hogy a tiszt urak, mint segédek, kihívták Luegert, a bécsi polgármestert, mert a közgyűlésen megsértette egyik ellenfelét; azt felelte, hogy öreg korában ilyen ostobaságot el nem követ, hogy megverekedjék. Ebből is nagy vita támadt. Németországban némely halálos kimenetelű párbaj kavarta föl a közvéleményt a párviadalok ellen. Megindult tehát a mozgalom eltörlésükre s egy esztendő óta szervezik az ellene való akciót. A huszadik századba nem illőnek találják a párbaj-barbarizmust s megkísérik a becsületbeli ügyeknek másképpen való eligazítását.

Most tartja ülését Lipcsében az anti-párbajkongresszus. Németek és osztrákok nagy számban jöttek ott össze és különös hogy éppen az arisztokraták vesznek nagy számmal részt a mozgalomban. Löwens-

tein Károly herceg az elnök, Piettenberg gróf és Solt tanár a jegyzők, Ehrbach és Stollberg grófok, Böningk, Qelsnitz, Rützbárók, Horten, Wulff, Trimbom és Rumpf törvényszéki elnökök és bírák, a fuldai és halberstadti polgármesterek, csupa nagy tekintélyű urak tanácskoznak ott a módokról, hogyan lehessen az idejétmúlt párbajozásnak véget vetni.

A következőket ajánlották: minthogy csak a tisztikar elve tartja fenn a párbajt, a császár tiltó rendelete egyetlen szóval eltörölhetné. A becsületnek ki nem elégit védelme a törvényekben megköveteli, hogy egy külön törvényszék állítsák a becsületbeli kérdéseknek eldöntésére. A büntető-törvénykönyv határozatai a becsületsértésekről és a családi becsület védelméről szigorító értelemben revízió alá vétessenek. A párbaj ne legyen külön büntény, hanem essék a közönséges testisértés vagy emberölés, gyilkosság szakaszai alá.

A szervezendő becsületbírószágon külön állami megbízást nyerjenek s minden polgárnak legyen joga hozzájuk panaszszal fordulni. Egyetemi hallgatók párbajára tilalom vettessék. A társadalmi akció vezetésére a gyűlés külön bizottságot választott.

Kitűnik ebből, hogy a németek komolyan iparkodnak a párbajt kiküszöbölni s egyszersmind a polgárok becsüle-

Tárcza.

A hivatalnok nalála.

Irta: Csehov Antal.

Egy szép estén nem kevésbé szép Iván Dmitrievics Cservjakov számtanácsos a földszint második sorában ült a színházi mesz szelátóval a színpadra hámult ahol a «Cornevillei barangokat» adták elő. Bámulta nézte a színészeket és színésznőket s végtelenül boldognak érezte magát. Azonban egyszerre csak...

(Az elbeszélésekben nagyon gyakran fordul elő ez a «egyszerre csak.» Az írónak igazuk is van: az élet telve van váratlan dolgokkal!)

Egyszerre csak összehúzódott a számtanácsos arca, a szemei kidülledtek üregeikből, s elált a lélegzete... Cservjakov levette a szemét elől a messze látót ehajolt és... hupci!!! Tüszentett, amint látják. Senkinek és sehol sem tilos tüszenteni.

A paraszt is tüszent, meg a rendőrfőnök is tüszent, sőt néha még a titkos tanácsosok is tüszentenek. Mindenki tüszent. Cservjakov tehát a legkevésbé sem jött zavarba, zsebkendőjével megtörölte az arcát és mivel udvarias ember volt, körültekintet hogy tüszentésével nem okozott e valakinek kellemetlenséget. Ekkor azonban már mégis csak zavarba jött. Látta hogy egy öreg ur aki előtte az első sorban ül, gondosan törölte a zsebkendőjével a nyakát és kopasz fejét s e közben valamit mormog. Ebben az

öreg urban Cservjakov fölismerte Brisakov fő államtanácsost akinek apénzügyminiszteriumban volt hivatala.

— Letüszentettem. — gondolja magában Cservjakov. — Nekem nem főnököm, de azért mégis kellemetlen ez az eset. Bocsánatot kell kérnem tőle.

Cservjakov köhintett, előre hajolt s a főállamtanácsos fülébe ezt sugta:

— Bocsánatot kérek, kegyelmes uram!

... Csak veletlenül történt...

— Nem baj, nem baj!

— Az istenne kérem, bocsásson meg!

... Hiszen... hiszen én nem akartam!

— Ugyan legyen szives leülni!... Ne zavarja az előadást!...

Cservjakov még nagyobb zavarba jött, ostobán mosolygott s a színpadra bámult, oda nézett most is, ahová az imént, de a boldogság érzete már eltűnt a szívéből. Nyugtalanzkodott. Felvonás közben odament a főállamtanácsoshoz, tipegett körülötte egy kis ideig s aztán a bátorságát összeszedve így szólt:

— A kegyelmes urat letüszentettem

... Kérem, bocsásson meg nekem! Hiszen én nem akartam, a legkevésbé nem akartam...

— Ugyan hagyjon már békén!...

En már el is felejtettem s ön még mindig emlegeti! — szólt a főállamtanácsos és a türelmetlenségtől idegesen vonaglott az alsó ajka.

— Elfelejtette... de látszik a szeméből, hogy boszankodik, — gondolta magában Cservjakov s gyanakodva sandított a főállamtanácsosra.

Még beszélni sem akar velem! Meg kell neki magyaráznom, hogy nem volt szándékom tüszenteni... hogy ez csak természeti kényszerűség volt... Végre még azt találja hinni, hogy le akarom őt köpni. És ha most nem hiszi is ezt, meglehet, hogy egyszer, később mégis csak ezt fogja hinni.

Mikor hazament, elmondta a feleségének, hogy milyen ügyetlenséget követett el a színházban. Megütöközött rajta, hogy a felesége oly könnyedén gondolkozik erről a dolgról. Az aszszony először megrémült, de mikor megtudta, hogy Brisakov másik miniszteriumból való, megnyugodott.

— Mindenesetre menj át a pénzügyminiszteriumba, — szólt a felesége, — s kérj tőle bocsánatot, mert különben azt fogja hinni rólad, hogy nem tudod, hogyan kell viselkedni az előkelő társaságban.

— Hiszen éppen ez a bökkenő! Bocsánatot kértem tőle, de ő oly különösen viselkedett... Nem szólt egyetlenegy komoly szót sem... Különben nem is volt ideje a beszélgetésre.

Cservjakov másnap az új egyenruháját vette magára, a fodrászszal rendbe hozatta a haját s elment Brisakovhoz, hogy a dolgot kimagyarázza neki... Mikor a főállamtanácsos fodrászszobájába lépett, egész sereg ember volt ott, akiknek a folyamodványait éppen átvette a fő államtanácsos. — Miután néhány embernek a kérését meghallgatta, meglátta Cservjakovot.

— Tegnap az Arkádia színházban, ha a kegyelmes ur emlékszik reá — kezdte a számtanácsos, — tüszentettem... és veletlenül a kegyelmes urra... Bocsá...

tének védelméről gondoskodni, még pedig nemcsak az urak között, hanem a nők részére is, minden osztálykülömbőség nélkül. És ha ez nekik sikerül, ez a becsületnek jogegyenlősége és győzelme lesz.

Ellenőrzési szemlén.

Debreczen, okt. 24.

Mostanában benépesült a kaszárnya udvara. Megborotvált ábrázatu, hetykén kipörött bajszu civilnépség pöngött be a kapun, kiknek a módos járásáról menten észrevehette a szakértő szem, hogy valamikor még nem is olyan régen, itt feszítettek a bakák uniformisában.

Itt, e városban élték le idejük legjavát, ha néha-néha bár bura hajlott fővel könyököltek is ki azon a házon, a melyről azt mondja a nóta: »Száz ablakos a kaszárnya, de sok legény kerül oda árvaságra!«

Immár ők megszabadultak onnét; viszontatértek az ekevashoz, boronához, átadva a helyüket az ujonnan bevonult generációnak.

De hát úgy hozza magával a katona regula, hogy a három esztendei szolgálat után is katona marad a kiszolgált katona széles nagy Magyarországon. A szabadságos kis könyv nem arra való, hogy annak a mándli zsebbe történt elrejtése után teljesen feledésbe merjen a mondás: »hopp császáré!«

— Megfeleségesedve, — családtagokban megszorodva is számot tart a császár az ő népére, a kit a kaszárnyában tanítottak meg a becsületes járásra, banganét fényesítésre és gombpuczolásra. Nem adják ingyen azt a három esztendei abrikotást! Két esztendőnk leforgása után csak ott kell hagyni megint az otthoni portát; a tüzesen esőkoló menyecskét, — a nyafogó hangon

— Micsoda ostobaság ez... Az istenért! Mit akar? — fordult a fő-államtanácsos a következő ügyes bajos emberhez.

— Szóba se akar állni velem — gondolta magában Cservjakov és elsápadt — tehát haragszik!... Nem, így nem maradhat a dolog... Meg fogom neki magyarázni...

Mikor a fő-államtanácsos már az utolsó emberrel is végezett s át akart menni a lakására, Cservjakov megint oda állt eléje s halkán így szólt:

— Kegyelmes uram, ha bátorkodom a kegyelmes urat háborgatni, ezt nem csupán azért teszem, mert a megbánás érzete kényszerít reá... Hiszen véletlenül történt, méltóztatnék elhinni!

A fő-államtanácsos keservesre fintorította az arcát s a mellén keresztbe tette a kezét:

— Ah, ön tréfálni akar, ugy-e? — szólt dühösen s aztán átment a másik szobába.

— Micsoda? — Tréfálok? — gondolta magában Cservjakov. De ez egyáltalán nem tréfa dolog! Fő-államtanácsos és mégse bírja felfogni ezt a dolgot! Ha nem akar szóba állni se velem, akkor nem is kérek bocsánatot ettől a henczegőtől! Vigye el az ördög! Majd írok neki egy levelet, de többé nem jövök ide hozzá. Istenemre mondom, hogy többé nem jövök ide.

Cservjakov hazafelé menet az uton

síró rivó csemetéket s jelentkezni kell katonáéknál, nem ugyan avégből, hogy be számoljon az emberfia arról, hogy vékonyan, avagy vastagon eresztett e a termés, hanem hogy tudja e még a katona regulákat s nem felejtette e el az inhaber ur nevét, a kit reguta korában, kifeszamodott szójárassal akként tanult megismerni, — hogy Ő méltósága Ikszpertum — pikszpertum Picek — pocak Pongrácz.

Hát bejöttek az öreg csontok az idén is, hogy egymásra ismerhessenek a régi slófok és rőtáparok s elmondhassák:

— Emléksz-e még rá slófom, mikor bundás korunkban arra ment ki még a nőtaszavunk, hogy:

Édes szülém mán nyugton se alszom,
Elvesztettem — az in di balanszom!

— Régen vót az, testvér. Akkor még azt gondoltuk, hogy csak akkor szabadulunk katonáéktól, mikor a hódvilágot lehozzák petróleumos lámpának a vártaszobába.

Aztán kezelnek, aztán beszélnek az ott honvalókról, akiket el kellett hagyniok, hogy egy napra bár, de visszaálmodhassák magukat a katonasorba.

Es lassan lassan felelevenednek előttük az elmúlt idők ismét. Ugy érzik, ránczos csizma helyett fűzős bakancs szorítja a lábukat s a lebegős pantalló helyett hatkapsos nadrág simul a testükhöz.

Ismét végig élük katonaelüket a be-mutatkozásról a lejelentkezésig. Eszükbe jut az első kurtavas s az utolsó szerető!

Hohó! ennél az utóbbinál mintha megkellene egy kissé állapotodni. Mert jó volt hozzájuk, igaz szívvél viseltetett irányukban s miattuk rövidítette a gazdája élestárának a tartalmát.

Hanem hát ennyi jószág viszonzásul ők is meghozták a maguk áldozatát. Az eincelut s egyéb hadistrófokat csak ő miatta szenvedték. És ebben a szívsvorvasztó állapotban is nyugodtak és béketerőnek kellett fenniök.

ilyen dolgokon törte a fejét. A levelet azonban nem írta meg. Sokáig gondolkozott róla hogy hogyan írja, de nem tudta úgy nyélbe ütni a levelet, hogy meg lett volna vele elégedve. Másnap tehát megint el kellett mennie a fő-államtanácsoshoz, hogy személyesen magyarázza meg a dolgot.

— Tegnap voltam bátor tisztelegni a kegyelmes urnál, — szólt Cservjakov, mikor a fő-államtanácsos kérdőleg tekintett rá, — még pedig nem azért, hogy tréfát üzzek, mint ahogy mondani méltóztatott. Bocsánatot kértem azért, hogy letűszentettem a kegyelmes urat. Eszembe se jutott, hogy tréfát üzzek. Ugyan hogy is mertem volna ilyen cselekedni? Hiszen ha mi tréfálni akarnánk akkor hová lenne a... főlebbvalónk iránt köteles tisztelet?...

— Takarodjék ki! — kiáltott rá a fő-államtanácsos, aki már elkékült s remegett dühében.

— Te-e-essék? — szólt Cservjakov s majd megmeredt rémületében.

— Takarodjék ki! — kiáltott ismét a fő-államtanácsos, a lábával toppantva.

Cservjakov úgy érezte, mintha megszakadt volna valami a hasában. Se látott, se hallott, mikor kiosont az ajtón s hazafelé vándorolt. Gépiesen benyitott a lakásába, úgy, ahogy volt, egyenruhástul lefeküdt a dívánra és... meghalt.

Az Isten tudja, hova vetette már a régi szeretőt a sors. Talán bizony a porát is elmosta az eső!

Az öreg csontok ógnak-mógnak magok között egy kicsit s csöndesen hallgatják a kaszárnya udvaráról kihallatszó káplári hangokat, amikkel a regrutákat abrikotlják.

— Látod ezt a küszentet, slóf, az imád ságos könyvet tart a kezében? — kérdi az egyik öreg rezervista. Majdh ha az a szent annak a könyvnek a másik lapjára fordít, akkor lesz majd nekünk is megint olyan sorsunk, mint ezeknek a bundásoknak.

... És lehorgasztott fővel, szorosan egymáshoz simulva ballagnak a simára vasalt aszfalton tovább...

A burok szabadságharcza.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, október 24.

A fokföldi felkelés kiterjedéséről eddig nem voltak biztos adatok. Most azonban megbízható jelentést küldött erről Schalk Burgher Krüger elnöknek. A jelentés szeptember 23-áról van keltező, de csak most érkezett meg Krügerhez. A jelentés szerint egész Fokföldön nyílt a lázadás. A burok az utolsó három hónapban tizenöt ezer fokföldi fegyvereztek fel. A jelentés a burok helyzetét fölülte kedvezőnek mondja.

Most lesz ismeretes teljes szövegében az a kiáltvány, amelyben Botha tábornok válaszott Kitchener fővezér ismeretes proklamációjára. Az a nevezetes kiáltvány így hangzik:

Ismeretes hogy az angol kormány dél-afrikai fővezére révén, ez évi augusztus 6-áról keltező kiáltványt bocsátott ki: Az a kiáltvány kijelenti, hogy mindazok a parancsnokok, tisztek, vezetők, amennyiben burok és angolok ellen hadban állnak: életfogytig száműzetnek. Ugyane sors éri a két köztársaság kormányfőit ha szept. 15-éig le nem teszik a fegyvert.

A két köztársaság kormányának egyetlen tagja, egyetlen tábornoka, csapatvezetője vagyis egyetlen bur sem ad arra a kiáltványra semmit sem, de még rossz néven sem veszi.

De kijelentem, hogy az a kiáltvány az angolok régi szokásához képest, a hazugságok halmazát tartalmazza. S egy eredménye az: hogy feltűzte a fegyverben álló burokat, hogy hazájuk drága függetlenségéért a szomorú halálig kitartsanak.

Ezért ezennel kihirdetem: én Botha Lajos, a dél-afrikai köztársaság főparancsnoka, egyértelműen a dél-afrikai köztársaság és Oranje szabvdállam kormányának tagjaival, tisztjeivel és harcosaival, hogy Kitchener lord tábornoka, tisztjei, úgy szintén mindazok, akik aatta szolgáltaak törvényen kívül helyzetbenek. Mindazokat akik Kitchener fővezérrelt alatt ellenük hadat viselnek és szeptember 15-éig a fegyvert le nem teszik: olyanoknak tekintetnek akiket a két köztársaság tisztjei és katonái ugyszintén a Fokföld harcossai, agyonlövetettnek ott ahol érik. Azokat akiket fegyverben találnak, agyonlőni is tartoznak.

Botha Lajos.
főparancsnok.

A burok azonban mind a mai napig ezt a szigorú kiáltványt nem tartották be. Mert az angolok kegyetlenkedéseire hasonlóval nem válaszoltak. Legalább ilyen hírek a harc térről eddig még nem érkeztek.

Londonból érkezett tudósítás azt mondja hogy Edward királyt igen lehangozta a dél-afrikai háború környezete meg van rémulve hogy a háború Dél-Afrikában még mindig nem ért véget.

Edwárd király tegnap érkezett vissza Skótszágból. Salisbury lord Nizzából holnap érkezik, meg hogy a királynál kihalgatáson jelentkeztek. A király bizalmas hívei előtt kijelentette, hogy sehogy sincs megelégedve a jelenlegi kormányval.

Ez a nyilatkozat kiszivárgott és ezért Salisbury a lomodásra szánta el magát. Amennyiben a miniszterelnök tényleg lemondana, helyébe a kabinetnek egy más tagját ültetnék: nehogy a kormány politikájában változás történjen.

Hogy Dél-Afrikában sehogy sem csökkent a burok harci tüze, azt a következő hivatalos kimutatása a londoni hadügyi kormány-nak az angolok szeptember havi veszteségéről is bizonyítja:

Eszerint:	Tiszt	Közlegény
Elesett	17	170
Sebeibe beléhal	8	51
Betegségben halt meg	3	139
Szerencsétlenül járt	1	23
Elűnt vagy fogságba került	14	401
Mint szolgálatra képtelent Angliába visszaküldtek	60	1926
Összesen:	103	2710

Ez bizony elég nagy veszteség egy hónapra különösen, ha emlékeztünkbeidézünk az angol fővezérek dicsekvő kijelentéseit, hogy a háborúnak vége van és most csak egy csoport lázadóval van a hős angoloknak dolguk.

Egy new-yorki kábelsürgöny megczáfolja azt a hírt, mintha Roosevelt az «Egyesült Államok» új elnöke interveniálni akarna a burok érdekében. Az új elnök kijelentette, hogy ő Mac Kinley pontkáját folytatja és nem avatkozik a délafrikai háború ügyébe. Különben is jelentette ki az elnök ilyen közbelépésre az Egyesült Államokat semmitéval hatalom fel nem szólította.

Kossuth Lajos szállásadónője

Budapest, okt. 23.

Bécsen keresztül, Prosnitzból, Osehsország egy kis falujából érkezik a hír, hogy Spielmanné, egy 102 éves asszony végelgyenülésben meghalt.

Spielmanné német neve daczára főszyökeres magyar asszony volt. Most, hogy 102 évet élt, hanem az a körülmény, hogy szabadságharcunknak ezer meg ezer epizódalakjainak egyike volt, a ki magyar asszony léteire áldozatot hozott a haza oltárára, sőt egy izben szabadságát és életét kockáztatta.

Abban az időben volt az, a mikor minden elveszett, a mikor az életben maradt, a csatátér golyóitól megkímélt nagy hazafiak a bitó és évtizedekig tartó hosszú rabság elől kibujdostak külföldre. A mikor vérző szívvel hagyták el hazájukat és jaj volt annak ebben az országban, a ki védelmet vagy módot nyújtott nekik a menekülésre.

A mikor ilyenért sötét börtön és vagyon elkobzása járt ki. Akkor bujdosott ki a legnagyobb hazánk fia: Kossuth Lajos. Tudjuk, hogy Törökország felé menekült 1849. szeptember havában. Bujdosásában néhány hű bajtársával bevetődött Eszék mellett egy elhagyatott tanyába, — a honnan az emberek elmenekültek a vadráczok mézszárlásai elől.

Csak két élőlény volt a tanyán, — egy öreg nő és a férje, egy a jobb időkben Magyarországra került cseh származású szabómester,

a kik Eszéken laktak és az elhagyatott tanyát potom áron megvásárolták.

Az asszony mindjárt tudta, hogy kik a bujdosók. Szívesen fogadta őket, megvendégelte és a mikor egy nap mulva sietős utjukat tolytatták, a szükséges utralókkal ellátta őket.

Bement a városba, maga pénzén, csizmákat, ruhadarabokat vásárolt, a mikre a menekülőknek szükségük volt. Tudta szegény hogy jó szíve és hazaszeretete a legnagyobb bajba döntheti, mégis megtette.

Mikor pedig másnap a bujdosók már utban voltak és talán már az ország határán lehettek, akkor a nyomukban jött, de ők csak egyszerű menekülőknek sejtő kopók vallatásra fogták az asszonyt is, a férjet is. A jó asszony akkor tévutra vezette ezeket és egész más irányt mondott nekik, mint a melyben a menekülők távoztak.

Spielmanné a következő esztendőben távoztak a férj szülőföldjére Prosnitzbe, kis megtakarított vagyonkájukkal a férj folytatta a mesterségét. Még jó ideig együtt éltek és nagyon örültek, a mikor hallották, hogy Kossuth szerencsésen megmenekült. Spielmann 65 éves korában 1859-ben halt meg. Az asszony jóval túlélte. Nagy kort ért el. Magyar rokonai mind elhaltak. Még a mult esztendőben az aggasszony, a ki szomszédok tartottak el, megőrizte egészségét és kedélyét. Temetésén az egész város lakossága részt vett.

NAPI HIREK.

Öngyilkos családapa.

Nyomor elől a halálba.

Debreczen, okt. 25.

Tegnap ismét egy szerencsétlen ember dobta el magát az életet. Megtörte és kifárasztotta a létért való küzdelem, úgy hogy elkeseredésében fölakasztotta magát.

Fábián János szabómesternek a Magos utcán volt a műhelye. A szegény embernek nagy családot kellett eltartania, de nem csüggel el éjjel nappal mindig dolgozott csak-hogy családjának a mindennapi eledelt megkeresse. Az ősz beálltával azonban mindig kevesebb volt a munka úgyhogy sokszor alig volt mit enni a nagy családnak.

A szabómester látván hogy a küzdése nem sokat ér elkeseredett és öngyilkosságra határozta el magát. Tegnap délután kiment a Szent-Anna utcai temetőbe és ott egy alacsony fára felakasztotta magát. A temetőőr a szokásos körutját végezte és akkor vette észre, hogy felakasztotta a szabómester magát. Rögtön oda sietett és levágta, de már akkor a szerencsétlen ember meghalt.

A temetőőr értesítette a rendőrséget a honnan rögtön kimentek a helyszínre és a hullát a közkórházba szállították.

Az öngyilkos zsebeit is átkutatták, de sem levelet sem valami jegyzetet nem találtak nálla, a melyben öngyilkosságának okát adná.

Az öngyilkosságról értesítették a családját is. A családja sem tudja hogy miért követte el az öngyilkosságot. Valószínűleg a nyomor kergette halálba a szerencsétlen embert.

Nagy családot hagyott hátra árván és kenyérkereső nélkül, a kik most el sem tudják képzelni, hogy mihez fogjanak.

— **Lilla arczképe** Orvendetes és irodalmi tekintetben nagybecsű ajándékot kapott Komáromból Komlóssy Arthur főjegyző mint a Csokonai Kör alelnöke. Komáromból Kalicza Vilmos ugyanis Csokonai Lillájának életühen festett arczképét küldte meg Kör számára. A szép szőke leány arczképe elárulja azt a mély hatást, melyet annak idején a sokat hányatott költő szívére tehetett. Igazi magyar szépség a természet minden bájával felruházva. Az érdekes ajándékot a legközelebbi választmány ülésén fogják bemutatni.

— **Le a párbajjal!** A napokban Lipcsében érdekes gyűlést tartottak a párbaj ellenségei, akiknek sorában mágnások és előkelő polgárok is nagy számban voltak. Az előadások eredményeként Löwenstein herceg, a gyűlés elnöke, a következőket, mint határozatokat jelentette ki:

1. Senki sem lehet saját ügyének bírója;
2. Minden becsületes embernek kötelessége, hogy ha megsért valakit, ezért bocsánatot kérjen. S ha tőle kér valaki bocsánatot, azt megadja;
3. a becsület fogalmát másformán, a mostani felfogástól eltérően, kell meghatározni;
4. békéltető bíróságokat kell alakítani, amelyeknek feladatává tétessék a párbajokat feleslegessé tenni.

Az egyik felolvasó, dr. Böling arra hivatkozott, hogy a párbaj-mániát leginkább a hadsereg terjeszti. Itt a császárnak egy parancsszava segíthetne. Angolországban ugyanez történt és eredménytel. A gyűlésből kifolyólag a birodalmi gyűlés elé több javaslatot fognak terjeszteni.

— **Botrányt csináló czipészegéd.** Petrus Károly czipész segéd nagy botrányt csinált tegnap éjjel. Elment a volt imádottja kapujára és ott dörömbölni kezdett. A lány a ki már régebben szakított a czipészegéddel nem akarta kinyitni a kaput, mert a czipész már megöléssel is fenyegette. Petrus látva, hogy a kapun hiába dörömböl nem nyitják ki neki ment a konyha ablaknak és azt betörte hogy azon keresztül hatol be a lányhoz. A nagy zajra kijöttek a szomszéd házak lakói és a czipészt megakadályozták terve kivitelében. A czipész látva, hogy nem tud bemenni hirtelen előrántotta a kabátja alól az oda rejtett nagy kést és mellbe akarta szurni magát. Azonban az sem sikerült mert csak egy kis karczólást ejtett a kés a mellén. Mikor látta, hogy minden kísérlete hiába való menekülni akart. Hirtelen kirántotta magát az emberek kezéből és nyomtalanul eltűnt az éjszakában. Az emberek egy darabig futottak utána, de látták, hogy utól nem érik felhagytak az üldözéssel és haza tértek. A botrányt csináló czipészt felfogják jelenteni.

— **A lakások tolvajai.** Konczos Márta és vele együtt lakó Juliánna nevű testvére ugy akartak pénzhez jutni, hogy a fürdőkön levők lakatlanul álló hajlékába álkulcs segítségével behatoltak és onnan minden érté

kesebb dolgot elvittek. Bűnös tettük azonban kitudódott s a két leány a törvényszék elébe került tegnap, mely a felbujtó Máriát hat hónapi, Juliannát pedig tizennégy napi fogházra ítélte el.

— **Beiktetési ünnepély.** A debreczeni aut. orth. izr. hitközség Strasser Salamon főrabbit f. hó 22-én ünnepélyesen iktatta be hivatalos állásába. Stark Ignác hitközségi elnök nagyszámu tisztelgő küldöttség élén Szolnokig, Péterffy Benő hitközségi alelnök pedig szintén nagyszámu tisztelgő küldöttség élén Püspök-Ladányig a főrabbi elé utaztak, és őt üdvözlő beszéddel fogadták. Debreczenben megérkezvén, a főrabbit a templom előtt Inugreisz Jakab egyház gondnok fogadta, a templomban pedig a hitközségi elnök a szószéket adta át neki, mire a főrabbi elmondotta hazafias szellemben tartott költői fordulatokban gazdag nagy tetszéssel fogadott székfoglalóját, a mely után az új főrabbi tiszteletére 200 terikékü bankett adatott. A hol a hazára, a királyra, városunkra, a főrabbi s. sz. szobánál szobor felköszöntők mondottak. A bankett a legjobb hangulatban éjfélig tartott.

— **A V. H. O. Sz. gyűlése.** A vidéki hirlapírók orsz. szövetsége Kulinyi Zsigmond elnöke alatt f. hó 21-én igazgatósági ülést tartott Budapesten. Jelen voltak Szávay Gyula és Barát Ármán alelnökök, Palócz László titkár (Szeged), dr. Bráyer Lajos (N. Bacskepek), Kaiführ Béla (Szombathely), Sas Ede Nagyváradi és többen. Az igazgatóság felvette a szövetség tagjai közé Hungár Algernon (Arad), Zuna Tibor (Arad), Margitay Péter (Mohács), Fodor Károly (Baja), Plesch Ignác (Orosháza), Pólya Endre (N. Szt. Miklós) és Szalay József (N. Bacskepek) hirlapírókat, majd segélyeket utalványozott ki beteg hirlapírók számára, hasonlóképp özvegyi segélyeket. Az igazgatóság tárgyalásba lépett a budapesti hirlapírók nyugdíjintézetével a szövetség nyugdíjas tagjainak átvétele tárgyában, eljárt az igazgatóság a V. H. O. Sz. javára rendezendő sorsjáték dolgában végül pályázatot irt ki egy utazási tanulmány díjra (500 kor.). melyet a beérkezendő tervek bialata alapján egyik tagjának oly célból ad, hogy ez irodalmi vagy művészeti tanulmányt tehessen a külföldön. A tanulmányuttra hat heti időt tartozik a pályázó fordítani pályázata f. évi decz. 1-ig benyújtja s a tanulmány utazást az 1902. évi május hó 1-ig megteszi. A szövetség nyugdíj vagyona 45.672 kor., se gyalap vagyona pedig 20.611 k.

— **Jólétszi Chászár Károly szabad lábán.** Néhány évvel ezelőtt a főváros lakosságát egy gyilkosság híre riasztotta fel. A Haas és Deutsch nevű előkelő cégnek egyike fejét, Deutsch Lajost egy elbocsátott alkalmazottja, jólétszi Chászár Károly erdész agyonlőtte. Chászár Károlyt több esztendei fegyházra ítélte a bíróság és a lipótvári fogházba szállította át. Sok idő telt el azóta és sok minden megváltozott. Az előkelő Haas és Deutsch-céget egy kereskedelmi válság elsodorta. A bűnösről pedig most érkezik hír. Magába szállt és jó magaviseletével kiérdemelte, hogy büntetésének jórésztét kitélve most október 22-én az igazságügyminiszter rendeletére szabadlábra jutott. Chászár Ká-

roly már el is hagyta a fegyházat és hazautazott Kókavára, Gomörmegebe, ahol családja tartózkodik és ahol folytatni fogja fűrészmalom üzletét.

— **A kérdéses pofon.** Hivatalos hatalomnak való visszaélés vádjával terhelten állott tegnap a törvényszék előtt Ferenczi István. Tóth Jánosné panasolta be a Tégláskertben csöszködő férfit, azt állítván, hogy őt arczul ütötte. Ferenczi nem akarta igaznak venni Tóthné állítását, az asszony meg nem tudta igazolni, hogy a kérdéses pofont tényleg megkapta-e. Így aztán a törvényszék fel is mentette a csöszt.

— **Belügyminiszteri jóváhagyások.** Két belügyminiszteri jóváhagyás érkezett ma le a városához. Az egyikben a csendőrségnek a város külterületén való behozataláról szóló közgyűlési határozat, a másikban a város által a tiszti lovaregyletnek megszavazott 2000 korona kiutalását hagyta jóvá a belügyminiszter.

— **A választás és a szabadelvűpárt.** Az 1896-diki választások alkalmával 283 szabadelvűpárti képviselő választatott meg. Ezek közül 120 új képviselő volt. A mostani választások alkalmával 276 képviselő nyert mandátumot szabadelvű program alapján, közülök 93 most első ízben tagja a parlamentnek. A még hátralévő választásoknál még 2 szabadelvűpárti van jelölve, még pedig Bazinban gróf Apponyi Gyula és Stomfán Komlóssy Ferencz. — Az összehasonlításnál tekintetbe kell venni, hogy az 1896-diki választás óta a szabadelvűpártba beolvadt a nemzeti párt, ami a mostani választásoknál nemcsak hogy nem látszik meg, hanem még a nemzeti pártiakkal való gyarapodást mellőzve is vesztesége van a szabadelvűpártnak.

— **Asszony bosszu.** Olyan zsémbes, féktelen dühében őrzöngő asszonyt a jég ismernek még egyet a budai külvárosban, mint Pakralovics Katát, ki merészen szembe szállna magával a Belzebubbmal is és azt is tönkresilányitaná nyelvének gyors pergésével. Akit egyszer utólr az ő haragja, annak jaj. Veszedelemes a nyelve, égető, maró és minden szóra tör, zuz, tépáz mig csak vérenek vad háborgása a rombolásban le nem lohad. Tegnap a vele egy udvaron lakó, Brányes Ádám kikötött Pakralovics Katával és mert Brányes semmibe sem vette a dohogó Xantippe bős haragját, ez még jobban felingerelte az asszonyt, úgy hogy mikor Brányes betért a lakásába, Pakralovics Kata egy bottal bevverte ennek valamennyi ablakát, sőt ezzel sem elégedett meg teljesen, az udvaron járkált Brányeseknek három tyukja, ezeket is agyoncsapta haragjában. Brányest ez sem hozta ki nyugalmából egyszerűen jelentést tett a rendőrségnél a pusztításról. A zsémbes asszony ellen az eljárás megindították.

— **Megszökött leány.** Fekete Irén megszökött tegnap előtt a szülei lakásáról. Bejött Debreczenbe és itt cselédnek akart beállani, de mert cselédkönyve nem volt senki sem fogadta fel. Itt csavargott a piaczon, úgy hogy a rendőröknek is feltűnt és a központra vitték föl. A rendőrség előtt azt mondta, hogy azért szökött el a szüleitől mert azok nagyon szigorúan bántak vele. A rendőrség a megszökött lányt haza tolonczoltatja szüleihez, a kik nem tudták elgondolni hogy hova tűnhetett el.

— **Kinos jelenet egy temetésen.** Mint a P. L. -nak Münchenből jelentik, kinos jelenet játszódott le ott tegnap Lobenhoffer tábornok, a bajor hadsereg tábornoki főnökének temetésén. Az történt ugyanis, hogy a papság az utolsó perczen megtagadta a temetést azzal az ürügyvel, hogy az elhunyt felesége anglikán hitű. A hirtelen előhívott protestáns pap szentelte ne végül a halottat. A kinos eset nagy feltűnést keltett.

— **Talált ezüstóra.** A hatvan utcai szőlős kertbe vezető uton 1 drb. kettős fedélű vésett betűkkel ellátott ezüst óra találtatván felhívatik a tulajdonos, hogy elveszett óráját tulajdonjoga beigazolása mellett a mezőrendőr kapitányságnál jelentkezze.

— **Az ismeretlen jóbarát.** Benás Ádám háziszolga, a hogy tegnap este 10 órakor lakására ment, egy előtte ismeretlen ember nagy lelkendezve ölelte és a nem várt viszontlátás örömeben majdnem megfojtotta öleléseivel. Benás tiltakozott a nagy öröme ellen, mert soha az előtt nem látta az illető férfit, ki mulatni hívta őt. Benás szabadkozott, arra hivatkozott, hogy későn van.

— **Hány óra van már — kérdezte az idegen.**

A legközelebbi lámpánál Benás kivette zsebéből óráját, de a jóbarát kikapta és elszaladt vele. A tolvajt üldözőbe vette Benás de mikor az nagy botját felemelve azzal fenyegette Benást, hogy leüti őt, ha tovább is utána jön, a háziszolga felhagyott az üldözéssel. Az óratolvaj jó barátot most keresi a rendőrség.

— **Szerencsétlenül járt munkás.** Turucz Károly gépjavitó műhelybe volt alkalmazva. A vaseszterga padnál dolgozott, de nem vigyázott eléggé és munka közben egy vasdarab aballábara esett és súlyosan megsértette. A szerencsétlenül járt munkást a közkórházba vitték.

— **Váltóhamisító nő.** Nagy Julianna asszony, ki Mordák Imrének a tövényes hitvestársa, fufangosan, bár már épen nem szokatlan módon, akart pénzhez jutni. — Kaptamagát a Derecskén lakó asszony s ismerősei nevére több váltót hamisított, melyeket a derecskei takarékpénztárhoz nyújtott be. Három ízben sikerült is a manipuláció, de a negyedikén rajtavesztett. A törvényszék tegnap foglalkozott a váltóhamisító asszony ügyével s miután hamisítása beigazolást nyert, hat hónapi börtömet ítélte el.

— **A hetes büne.** Palóczy Miklós hetesképen szolgált egyik gazdánál, de a helyet hogy kötelességét végezte volna, tolvajlásra vetemedett. Gazdájától több ruhaneműt társától pedig pénzt lopott. A hatien hetesek tegnap a lopásokért elítélte a törvényszék tizennégy napi fogházra.

— **Kivégzés villamosággal.** Mac Kinley gyilkosát az október 28-án kezdődő hét egyik napján kifogják végezni. A kivégzés egy nagy szállás szobájában történik, amelyben egy nagy nehéz tölgyfeszék áll: a halál szék, amelyhez széles szíjjakkal kötik a delikvenst. Csak 16 ember lehet jelen a kivégzésnél. A hóhér nem lép a szobába és egyáltalán nem mutatkozik. Az áramot szabályozó átkapcsoló a szoba végén levő kis villamos csengő is amely megadja a jelt az áram megindítására. Az áramot azok a dy

amók szolgáltatják, melyek a börtön világítására szolgálnak. A kitűzött órában a delinkvens fején leborotválnak egy ötkorónás nagyságu helyet és a fogoly feje köré kötött szalaggal odaerősítik az áramot vezető szén póluszát. A másik szénpóluszát a lábszárhoz erősítik, úgy hogy a fején bebocsátott áram a testen végigmenve a lábszáron kijöjjön. Az előkészületek után a börtön igazgatója az orvos és az elektrikus leülnek balra a halottas széktől. A fogolyt az örök a cellájából hozzák a helyiségbe és öt szíjjal odaerősítik a fogoly fejéhez és bekötik a fogoly szemét. Most az ór int a zsebkezdő jével. Az elektrikus megérint egy gombot, a fabódében megszólal a csengetyű, a hóhér egy mozdulatot végez az átkapcsolóval, az áram végig fut a delinkvens testén és ezzel a halálos ítélet végre van hajtva.

— Egy hír. Készen volt a lap, csupán hírek hiányoztak belőle. Szerkesztőségünk riportere leeresztett orral jött be szerkesztőségünkbe s jelenti, hogy nincs hír. Összeszénéztünk.

— Hír nélkül nem jelenhetünk meg, nézzen utána, — mondtak. Erre ő, mint a nyíl elrohant. Egy óra múlva kipirult arccal állít be s jelenti, hogy van már hír.

— No lássa, kedves — szoltam — ha akarja, van hír. Elő vele.

S előadja:

Tegnap délután Kolozs Borsán lakodalmom volt. A templom szorongásig megtelt násznéppel s a boldog pár az oltár előtt állott. A mint a pap bevégezte imáját s megszeadta a fiatalokat, hirtelen kavardás támadt s a menyasszonyt egy csendőr vitte el.

Nagyszerű hír s tudja az okát is? — kérdelem.

Nem szól...

— Feleljen kérem...

— Ő tovább halgat...

— De kérem, egy hír, a minék nincs híre, így nem lehet megírni...

— Dehogy nem — vág közbe.

— Mégis, miért vitte el a csendőr?

— Hát... hát... kérem — nyögte ki — mert csendőr volt a vőlegény.

— **Fiatol tolvaj.** Habuczki Julianna még csak 17 éves és már is betöréses lopás miatt állott a törvényszék előtt. — A fiatal bűnös ugyanis létra segítségével behatolt az ablakon keresztül Dr. Vass Antal törvényszéki bíróság házába, honnan több értékes tárgyat eltulajdonított. Tegnap vonta e tettéért felelősségre a törvényszék és a lopást beismerő leányt hat hónapi börtönre ítélte.

— **A csavargó halála.** Patrick Fitzgerald asszony, szállodatulajdonosnő South Plainfield amerikai városban, pár évvel ezelőtt megvendégelt egy öreg csavargót, kit a környéken Jimmie néven ismertek. A jölelkű asszonynak ez a jótéteménye busás kamatozott. A csavargó meghalt és egész vagyonát, mintegy százezer koronát, a szállodatulajdonosnőre hagyta. A környékbeli asszonyok e hírre egyszerre mind nagyon szívesek lettek és minden csavargót, ki házuk tájékára vetődik, bőségesen megvendégelnek és megajándékoznak.

— **A munkarend.** A képviselőházban az újonnan választandó bizottságok megalakulása után legelső sorban a felirati bizottság lát munkához és elkészíti a válaszfelirati javaslatot. A javaslat bemutatása után har-

madnapra megkezdődik a felirati vita, melynek mint rendszerint most is, legfőbb tárgya a választási harc lesz. A felirati vita közben benyújtják az 1902-iki állami költségvetési javaslatot, melynek tárgyalását a pénzügyi bizottság nyomban megkezdi. Valószínűnek tartják, hogy az idő rövidsége miatt magában a plénumban a költségvetés tárgyalásával nem foglalkoznak, hanem a kormány indemnitást fog kérni s ennek tárgyalásával fog eltelni az év hátralevő része a képviselőházban.

— **A hamisság statisztikája.** Ne a lelkekben lakó hamisságról van szó, nem is arról a mi az ajkakon kijön szavak formájában hanem arról a hamisságról, a mi mindig a szájában marad: a hamis fogakról csináltak statisztikát Amerikában. Az Egyesült Államokban körülbelül tizenkétezer fogorvos és fogtechnikus működik és ezek évenként három millió hamis fogat helyeznek el a pacienseik fogsorában. Egy-egy fogorvosra tehát évente 250 hamis fog esik; persze, nem a saját használatára. A fog tömésére, a plombirozásra leginkább aranyat használnak, de e mellett sok ezüstöt és platinát is. Az ilyen módon évenként elhasznált arany értékét két millió koronánál többre becsülik, az ezüstöt és platinát pedig négyszázezer koronára.

— **A megszőktetett zsidóleány.** Az új szan deczi törvényszék, koplalással szigorított egy hónapi súlyos börtönbüntetésre ítélte Hajduk Miklós fiatal földbirtokost mert megszőktette Ring Rachel 15 esztendő zsidóleányt. A leány a krakkói Feliczianus zárdában tartózkodik s a kereszttség fölvetelére készül.

Törvényszék.

Az „intereses“ asszony.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 24.

A főváros és a vidék szegény népe egyformán jól ismeri azokat az öreg asszonyokat, akik kisebb-nagyobb összeggel jószívuken kisegítik bajából a hozzájuk forduló embereket. Mikor pedig a kamat szóba kerül, mosolyogva mondják:

— Az interest? Nem bánom, fizessen, amennyit akar.

Mégis az ilyen kamat károsítja meg leginkább a szűkölködőket. Az interest szót nagyon érti, meg használja a tősgyökeres magyar vidék népe is, mely az uzsoráskodó fehérsépet intereszes asszonynak hívja.

Ilyen pióczája Alsó-Némedi pestmegyei községnek Csehi Zsuzsa, aki a pestmegyei törvényszék büntető-tanácsa elé került, uzsorával vádolva. A panaszos Jakab János volt, akinek Csehi Zsuzsa 31 forintot adott kölcsön, de azért hetenkint 75 krajczár kamatot vett tőle; ezt vallotta a felesége és két fia is. A kis parasztasszony ravasz arccal tagadta az uzsoráskodást s azzal védekezett, hogy csak annyit fogadott el kamatban, amennyit kínáltak neki. A tanúk vallomása alatt azonban elhagyta a nyugalom s minduntalan fölugrálva uvevértől, fölöcsölni kezdett, magával Bánó József elnökkel is. — Többszörös rendreutásítás sem használ s az elnök végre is börtönörért csengtetett:

— Ujjon a vádlott mellé s ha kérdés nélkül beszélni kezd, fogja be a száját.

Ettől úgy megijedt az intereszes asszony, hogy azontul nyugodtan hallgatta a tanukat,

egész sereg alsó-némedi asszonyt, akik mind ellene vallottak. Mind adósa volt 3—20 forinttal és azért 150—200 százalékot kellett fizetniök az örökösön nyakukra járó szigorú hitelezőnek.

A törvényszék Csehi Zsuzsát bűnösnek mondta ki az uzsora vétségében és három hónapi fogházra ítélte. Az asszony s az ügyész is megnyugodott az ítéletben, mely így jogerős.

Színház.

Színházi műsor.

Csütörtökön, okt. 24-én, »C« bérletben. A tartalékos férj. Bohózat 3 felvonásban. Írták: Dr. Guthi S. és Rákosi Viktor.

Pénteken, okt. 25-én, »A« bérletben. A haz a. Történelmi dráma 5 felvonásban. Írta: Sardau V.

Szombaton, okt. 26-án, »A« bérletben. A furcsa háboru. Operette. 3 felv. Zenéjét írta: Strauss János.

Vasárnap, okt. 27-én két előadás; délután 3 órakor félhelyárakkal: A boszorkányvár. Operette 4 felvonásban; este 7 és fél órakor bérletszünetben. A szökött asszony. Eredeti népszínmű 3 felv. írta Csiky Gergely.

* **A sötét pont** Csiky Gergelynek, a dráma-irodalom kárára oly hirtelen elhunyt nagy színműrónak erkölcsi tanulságokban gazdag darabja került az este színre megérdemelt érdeklődés mellett. A közönség szép számmal volt jelen és sokat tapsolt a szereplőknek, akik arra ügyes játékkal ráis szolgáltak. A női szerepekben Breznay Anna, Fái Flóra és Szabó Irma jeleskedtek, míg a férfiszereplők közül Sziklay Miklós alakítása és kitűnő játéka keltett nagy tetszést. A többi szereplők is elismerésre méltó játékkal vettek részt az est sikerében. Ezekután annak az óhajlásunknak adunk kifejezést, hogy bár csak minél többször élvezhetnők Csiky darabjait színházunkban.

* **A furcsa háboru** Strausz János, a bécsi keringő király dallamos zenéjű operettje, »a furcsa háboru« szombaton kerül színre. Ha Strausz egyebet sem írt volna meg, csak a furcsa háboru, ezen darabja után is megérdemelte volna a keringő király hangzatos címét. A legszebb, legsikerültebb keringői ebben az operettében összpontosulnak. Az egyes szereplők alig beszélnek másként, mint a valczer ritmikus hangján, a melynek behizelgő hangjai a legkellemesebb zenei szórakozást nyújtják.

* **San-Toy.** Az angol táncoperettek szerzői közül Sidney Jones az, akinek művei diadalmasan jártak be a világ összes színpadjait. A szerencsés kezű szerző művének sajátságos, ritmikus dallamossága, szereplőinek exotikus volta szerezte meg azt a páratlan sikert, melyet nálunk is elért. A gésák és a Görög rabszolga után végre színrekerül nálunk a népszínházban tavaly nagy sikert aratott újabb műve San-Toy is. Az igazgató-ság már megszerezte az előadási jogot s a szerepek betanulásával szorgalmasan készülnek az operett bemutatására. Ez lesz társulatunk ezidei valóságos sláger darabja.

* **Érdekes reprisek.** Az e heti műsor kezdetébe ismét két érdekes reprise illeszkedik, melyek felelevenítésével az igazgatóság leginkább az újabb nemzedék számára vél szolgálatot teljesíteni, hogy azoknak is alkalmuk nyíljon a régebbi alkotások nagybecsű műveivel megismerkedni. E héten szerdán Csiky Gergely »Sötét pont« című 3 felvonásos színműve, Pénteken Sardon Viktor »A haza« című 5 felvonásos történelmi drámája kerül színpadra. Mindkettő új bemutatóval.

Schladererné.

Debreczen, okt. 23.

A bank nagy zuhanásában, ami sok száz embert maga alá temetett, az általános megdöbbenésben egy asszony hangja kétségbeesetten, fájdalmasan hangzik. A Schladererné hangja.

Az öngyilkos bankigazgató felesége már akkor eltemette férjét, midőn még mindenki élőknek hitte az elbujdosott férfit. Történt, hogy egy éjszaka a bankigazgató bevaltott feleségének, hogy elsikkasztotta a kezelésére bízott pénzeket. A jó Isten kiméljen meg minden asszonyt és anyát az ilyen szörnyű éjjeltől!

A bankigazgató házában igazibb dráma játszódott le minden színpadi drámánál, mert azon éjszaka, a vallomás éjszakáján, nem a színpadi rendezők érzelmesen megszerkesztett jelenete következett a vallomás után.

A férj összetörve, sirva takarta el arcát a karosszékekben, az asszony ellenben nem borult a nyakába, nem vigasztalta, sőt még csak annyit sem mondott, hogy még mindent jóvá tehet a szerencsétlen, — az asszony lassu, lágy lépésekkel a szekrényhez ment és kivette onnan a töltött forgópisztolyt, amit férje kezébe nyomott.

— Hát veled mi lesz édes feleségem? — kérdezte a férfi. — Jó lenne, ha elutaznál!

— Én nem! Nem akarok; nem félek: — én ártatlan vagyok! — felelt az asszony.

Ha ezt nem mondta volna Schladererné, bátran sorozhattuk volna őt ama jéghideg Ihsen nemes, nagyszerű, nekünk azonban érthetetlen nőalakjai közé: Ez egy hősnő, — mondta volna a világ! Felnőtt gyermekei kedvéért özvegygyé lesz, mert nem akarja, hogy gyermekeinek apja a borzasztó börtönben jusson. A feleség bűnét jóvá tette volna az anya hősi magaviselete.

Amde Schladererné így szólt: »Én ártatlan vagyok, én nem bűnhődöm a férjem bűnéért.

Bármennyire szépen hangzik ez a kijelentés, alapjában véve: szörnyű tévedés. Szörnyű tévedése egy asszonynak, aki megragja férje kezét, mert — ő ártatlan.

Nem, — Schladererné nem ártatlan a szónak az ideális értelmében. Ő élvezte a javakat és gyönyörködött az élet szépségeiben és bájában, amit az elsikkasztott pénz a férj a család számára vásárolt. Ékszerai, ruhái és nagy háztartása vajjon az Isten ajándékai voltak-e, nem-e a férjéé, aki éjjeleint álmatlanul töltötte. Schladererné ez-

alatt (bármilyen sajtóságnak tessék is, ám ő maga mondta) nem értette meg férjét, mert nem akart leereszkedni az ő eszmevilágába. Az asszony »gondolkozó« életet élt és a »végső igazságokat és az élet forrásait kutatta, míg férje üzlét ember volt. Nem hisszük, hogy ezek volnának a feleség kötelessége. — ám már túl vagyunk rajta. Az egész dologban az a legérthetlenebb, hogy a filozóf asszony: mért tartott csupán férjét öngyilkosságra megérett bűnösnek, és miért: hogy a gyász és borzalom e rettenetes napjaiban szívének harczra nem enged fel és még szánni sem tudja az innen elbujdosottat?

Az erdőg is kap feleséget, — mondja valaki, filozóftalván az asszonyokról; — Schladerer öngyilkos bankigazgatónak talán ott kezdődött a tragédiája, hogy egy nemes, gyöngéd asszonyi kéz nem ölelte át a nyakát mielőtt a lejtőre jutott volna.

CSARNOK.

A gonosz mostoha.

— Regény a népelethől. —

Írt a: Szini Péter

VI.

A nyomor gyermekei.

Ez a szerelem megédesítette keserű perceit is s eltöltte kebelét a jövő édes álmaival, melyek boldogítólag hatottak reá.

Ejtenapot egygyé tett. Nem ismert lakadást, hogy minél előbb elérhesse az óhajtott valót.

Az volt terve, hogy mihelyt összegyűjt egy jókora összeget, mihelyt nyit és saját kezére fog dolgozni.

Három év alatt összegyűjt néhány száz forintja s ez idő alatt Juliska is tekintélyes összeget rakott felre.

Nagyon szerették a pénztözsérek a csendes természetű, dolgos leányt és szívesen ajándékoztak a béren felül.

Boldog élete volt itt s feledte a sok szenvedést, melyet gonosz mostohája okozott neki.

A hatóság körözte őket, de mivel semmi rossz tettet nem tudtak reájok bizonyítani s Juliska kijelenté, hogy nem akar visszatérni apja házához, nem törődtek tovább vele.

Arra meg nem is gondoltak, hogy ez elhatározásukról Bácsi Mihályt is értesíteni kellene.

Mikor a három év eltelt, egyik vasárnapon ismét találkozott Károly Juliskával s közlé vele tervét.

— Látod, édesem! — mondá. — Mégis csak jobb, ha az ember, maga kezére dolgozhatik. Istennek hála van annyi pénzem, hogy mihelyt nyithatok belőle.

— Hát én nem bánom. Károly! Nekem nincs panaszom a háziur ellen, de mégis a szolgálat csak szolgálat.

— Nem is akarom, hogy az én drágám továbbra is más cselédje legyen! Elég volt a szenvedésből s ideje, hogy egybekeljünk, ha te is jónak látod.

— Egybekelni? De hogyan? Ahhoz keresztlevel is kell! — mondá Juliska.

— Arról én már gondoskodtam, anygylom! Nézd: itt van a keresztleveled!

Juliska felette megörült a levélnek. Attól tartott, hogy e miatt majd haza kell mennie.

— Milyen derék ember vagy te, Károly! Nekem bizony eszembe sem jutott volna akkor!

Ebből is láthatod, mily nagyon vonzódik a szívem hozzád. Nagyon fájdalmas nekem

nálad nélkül lenni. Hetenkint csak egyszer találkozhatunk s ekkor is csak futó pillanatra.

— Hát tedd, Károly, a mit jónak látsz? Én is hü vagyok hozzád és megyek veled a legnagyobb nyomorba is.

— Nyomorba? Arról szó sincs! Mig két kezemet bírom, nem hagyom nélkülözni az én szeretett Juliskámat!

Károly örömmel távozott el s azonnal terve kiviteléhez fogott.

Legelőbb is szobát bérelt egyik külvárosi utcában s félévi díjat előre lefizetett.

Egy hét mulva bejelenté nősülését a lelkésznek, ki három vasárnapon kihirdette a jegyeseket.

Hosszu három hét volt ez, de végre lejárt. Károly és Juliska Isten színe előtt — a szent eskü által — férj és feleséggé lettek.

A jó nagybácsi, kit Károly násznagynak kért fel, tartotta ki a vig lakodalmat, melyen a pénztözsérek is résztvettek.

A szeretett Juliskát meg is ajándékozták egy szép ruhával s sajnálkozva bucsuztak el tőle.

Nem volt bizony valami fényes helyiség, hova Károly forróan szeretett Juliskáját vitte. Egyszerű, szegényes kis épület. Bizony oda illet volna akármelyik faluba.

Venczel ur, a háztulajdonos, mégis nagyra volt vele s ugyan jó drágán béreltette ki Károlyllyal.

Komor, megorva hely volt itt ez. Venczel ur, mint afféle agglégény, kinek nincs kire keresnie, többször távol volt. Leginkább csak hónap végén volt otthon található. Ekkor is azért nem távozott el, hogy a házbért beszédjé. E tekintetben szerfelett szigorú volt iakói iránt. Nem ismert könyörületet s durvább volt a vadállatnál.

Mikor Károly és Juliska beköltöztek az új helyre, mindjárt megváltozott minden.

A szép fiatal asszony édes boldogságtól eltelt kebellet dalolt, mint a szerelmes fülemile s míg ujjai varrásán sűrögtek, boldog elégtelenséggel gondolt elmúlt keserveire.

Venczel ur igen szerette új lakóját, mert az mindig pontos volt a házbérfizetésben.

Már pedig Venczel ur ettől számította a szeretetet.

Jól is folyt eleinte dolga Károlynak. Mestersége jól jövedelmezett s Juliska is sok pénzt keresett varrásával.

De meg volt írva a végzet könyvében, hogy a szerető pár ne élvezzen teljes boldogságot.

Két évig éltek már együtt a legszebb egyetértésben s házasságukat az ég egy kis leánykával áldotta meg, kit anyja neve után Juliskának kereszteltek.

Oly boldog volt Károly, midőn a gyönyörű kis lánykát kebléhez szorítva tarthatta, hogy ez állapotban nem eserélt volna a dusszaggal, ki egyedül kincseinek él.

Csókoltgatta a kedves kicsikét s előre a legszebb terveket szötte felette.

Juliska meg szebb lett, midőn betegségeiből fölkelet. Viruló egészségtől pirult szép szabásu arca s Károly mindig örömmel volt körében.

Két év mulva azonban vége lett minden örömeiknek.

(Folyt köv.)

Nyiltér.

Ne mulassza el senki őszi és téli divat cikkek beszerzése végett fölkeresni a párisi divatruházat, Debreczen, a m. k. főposta mellett, a hol női felöltőkben, leány kabátokban, gyermek köpenyekben, diszített női kalapokban, selyem blousok, szőrme künölegességekben, meplepő dus választékú ujdonságok kaphatók. Bámulatos olcsó szabott árak.

Kardos László

áruházában,

Kossuth utca 9.

Az őszi és téli időnyre megérkeztek a sok hasznos érdekes és szép árucikkek, u. m.: Szintartó barchentek, flanellek, flanel takarók, ágyterítők, függönyök, paplanok, matrácok, divány takarók, szőnyegek, kocsis és fópokróczok, bntorszövetek. linoleum és lábtörők.

Valódi szepeségi-árak, asztalneműk, törülközők, zsebkendők, vásznak, legjobb faj chiffonok, férfi-, női- és gyermek kész fehérműek, flanel, posztó és selyem al- sószojnyák nagy választéban.

2613. tksz,

1901.

Árverési hirdetmény kivonat.

A püspökladányi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Bereczk Sándor végrehajthatónak Belováry Lajos végrehajást szenvedő elleni 600 korona — fillér tökekövetelés és jár. iránti végrehaj- tási ügyében a debreczeni kir. tör- vényszak (a p. ladányi kir. járás- bíróság) területén levő Püspökladány községben fekvő a Püspökladány 1881 sz. tjkvben. 1062 hrsz. és p.-ladányi 4043 sz. tjkvben. 1695 hrsz. ingat- lanok Belováry Lajost illető részére és a püspökladányi 4043, sz. tjkvben 1694 hrsz. egész ingatlanra 1647 ko- rona, 212 korona illetve 276 kor- nában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi November hó 27-ik napján délutáni 2 órakor bíróság árverési ter- mében megtartandó nyilvános árverés- sen a megállapított kikiáltásiáron alól is eladatni fognak.

Árverezni számítózkodók tartoznak az ingatlanok becsérának 10 százalé- kát vagyis 164 kor. 70 fill. 21 kor. 20 fill. illetve 27 kor. 60 fill kész- pénzben, vagy az 1881 LX. tcz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügy miniszteri rendelet 8 §-ában kielölt óvadékképes értékpapirban a ki-küldött kezéhez le- tenni, avagy 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított sza- bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Püspök-Ladányban, 1901. évi Augusztus hó 29-ik napján.

A p.-ladányi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Tikos.

kir. aljárásbíró.

Vasuti menetrend

Érvényes 1901 Október hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		V o n a t		Erkezik	
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonal	1.28	délután	
P.-Ladány	8.10 este	Személyvonal	9.43	este	
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonal	1.50	délután	
Budapest	12.36 délután	Személyvonal	8.10	este	
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonal	5.45	reggel	
Budapest	4.16 délután	Gyorsvonal	9.40	este	
P.-Ladány	3.37	Tv. sz. sz.	5.34	délután	
Debreczen—M.-Sziget—Kőrösmező					
Királybass	5.10 reggel	Személyvonal	2.08	délután	
Kőrösmező	2.56 reggel	Személyvonal	12.41	délután	
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonal	10.50	éjjel	
M.-Sziget	12.17 délután	Gyorsvonal	4.56	délután	
Szatmár-Németi	7.58 este	Tv. sz. sz.	12.03	éjjel	
Szatmár-Németi	6.46 este	Gyorsvonal	8.50	este	
Debreczen—Szerencs					
Szerencs	8.22 reggel	Személyvonal	11.21	délután	
Szerencs	4.01 délután	"	7.03	este	
Szerencs	6.58 este	"	10.43	éjjel	
Debreczen—Füzes-Abony					
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonal	10.24	délután	
Tisza-Füred	4.21 délután	"	7.56	este	
Debreczen—Nagy-Léta—Vértos					
N.-Léta—Vértos	9.35 reggel	Vegyesvonal	11.16	délután	
N.-Léta—Vértos	4.31 délután	"	6.18	este	
Debreczen—Tisza-Lök					
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonal	9.17	délután	
"	4.06 délután	"	7.29	este	
H.-Nánás	11.20 délelőtt	"	1.18	délután	

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		V o n a t		Indul	
P.-Ladány	7.41 reggel	Tv. sz. sz.	6.08	reggel	
P.-Ladány	5.03 reggel	Személyvonal	4.09	reggel	
Budapest	3.36 délután	Személyvonal	9.15	délután	
Budapest	6.26 este	Gyorsvonal	2.03	délután	
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonal	7.05	este	
Budapest	11.44 délelőtt	Gyorsvonal	6.50	reggel	
Kőrösmező—M.-Sziget—Debreczen					
Szatmár-Németi	8.46 reggel	Gyorsvonal	6.42	reggel	
Szatmár-Németi	7.32 reggel	Személyvonal	3.45	reggel	
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonal	6.—	reggel	
Szatmár-Németi	6.45 este	Személyvonal	2.47	délután	
M.-Sziget	3.55 délután	Gyorsvonal	11.35	délután	
Kőrösmező	10.12 éjjel	Személyvonal	1.22	délután	
Szerencs—Debreczen					
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonal	5.—	reggel	
Szerencs	12.07 délután	Személyvonal	9.03	délután	
Szerencs	7.53 este	Személyvonal	5.10	délután	
Nagy-Léta—Vértos—Debreczen					
N.-Léta—Vértos	7.18 reggel	Vegyesvonal	6.25	reggel	
N.-Léta—Vértos	3.13 délután	"	1.05	délután	
Tisza-Lök—Debreczen					
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyesvonal	5.06	reggel	
Tisza-Lök	6.35 este	"	2.35	délután	
H.-Nánás	3.30 délután	"	1.30	délután	
Füzes-Abony—Debreczen					
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonal	4.18	reggel	
Füzes-Abony	5.45 délután	"	11.35	délután	

BRAMMER ÖDÖN

elsőrangú nődivatruháza
Bpest, Bécsi-u. 4. és Deák Ferencz-u. 9

Szives értésére adom a tisztelt hölgyközönségnek, hogy az őszi idényre valódi angol és francia szövetujdonságaim teljes választéka beérkezett.

Igyekeztem ezuttal is főleg oda irányult, hogy az általános izlést kikerüljem és raktáromra olyan szövet-különlegességeket szerezzek be, melyeket kizárólag czégem árúsít el.

Párizsból érkezett utolsó értesítés Divat-színek: szürke, barna rézeda.

Különös figyelemreméltók minden „versenyt kizáró” fényposztóim a már általánosan kedvelt

„Brammer-posztó”

gyémánt-feketében, valamint minden létező színben.

Mintákat vidékre

a legolcsóbbtól a legfinomabbig, mely minőség a rendelésnél kitüntetendő, a legnagyobb előzékenységgel szolgálók.

Minden rendelőnek az áruhoz csatolva saját költségemen küldöm a legelső francia „Mode sans Rivale” divatalbumát.

Husz koronán felüli rendelmények portómentesen küldetnek.

Szigoruan
szabott árak.

Meghívás.

A debreczeni Kereskedelmi Csarnok t. tagjai
az 1901 november hó 10 napján d. u. 3 órakor
a csarnok helyiségben megtartandó
rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

T a r g y a k:

- 1.) A választmány jelentése, a csarnok működéséről, az évi számadások betérjesztése és a felmentés megadása.
- 2.) A jövő évi költségvetés megállapítása.
- 3.) Az alapszabályok módosítása.
- 4.) Három tagu számvizsgáló bizottság kiküldése.
- 5.) A tagok részéről benyújtott indítványok.

Az elnökség.

Uri lakások

— 1902. május elsejétől bérbeadandók. —

1. Kossuth-utca 7. számú új épületben a II. emelet utcái részén 5 tágas világos szoba, előszoba, fürdőszoba, vízvezeték, teljes légszesz berendezés és minden mellék helyiség, jóvizű kut, mosókonyha.
2. Ugyanott II. emeleten tiszta udvarra néző 3 tágas világos szoba, előszoba a fenti felsorolt modern berendezéssel.
3. Ugyanott I. emeleten tiszta udvarra néző 3 tágas világos szoba, előszoba a fenti felsorolt modern berendezéssel.
4. Kossuth-utca 26. számú háznál az utcái rész földszintjén 5 tágas világos szoba, előszoba, fürdőszoba, üveges pavillon, jóvizű kut, mosókonyha és minden mellék helyiséggel.

Értekezhetni Kardos László üzletében, hol az új épület tervrajza is megtekinthető.

Uj virág üzlet.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy fő piaczon (Nagytőzsde mellett)

virág üzletet nyitottunk,

melyet a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg rendeztük be. Csokrok, koszorúk mindenféle virág munkák a legújabb divat szerint

rendkívül jutányos árak mellett kaphatók.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradtunk,

Kiváló tisztelettel:

Farkas és Harabula

műkertészek.